

τοῦ μαλλίου μου πολλά ἔχω νὰ λέγω, | βουρτσίζουσι, κτε-
νίζουσιν καὶ νήθουσι τὸ νῆμα».

1) Καθαρίζω τι διὰ βούρτσας κοιν.: *Βουρτσίζω* τὸ
καππέλλο-τὸ φόρεμα-τὸ παλτό κττ. κοιν. Συνών. *βουρ-*
τσάρω. 2) Στιλβώνω τι διὰ βούρτσας κοιν.: *Βουρτσίζω*
τὰ παπούτσια. Συνών. *γυαλίζω*, *λουστράρω*. 3) Κα-
θαρίζω τὴν κάνναβιν δι' εἰδικῆς βούρτσας Κύπρ. Πόντ.
(Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ.: *Ἐβούρτσια* τὸ καννάβ' Τραπ. Ζόρικα *βουρτσίεται* αὐτὸ τὸ καννάβ' (αὐτὸ=τοῦτο) Ὁφ.

β) Ἀποσπῶ, μαδῶ Πόντ. (Ματζούκ. Οἰν.): *Βουρτσίζω*
τὰ μαλλία μου Οἰν. *Βουρτσίζω* τὸ κλαδὶν (μαδῶ τὰ φύλλα
του) Ματζούκ. 4) Κτυπῶ τὸ γάλα διὰ τὴν ἐξαγωγήν
τοῦ βουτύρου Λεξ. Αἰν. 5) Ὀλισθαίνω, ἐκφεύγω Πόντ.
(Ἱμερ. Κερασ. Ματζούκ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ. α.): Τὸ
μαδαῖρ' ἐβούρτσειν αὐτὸ σὸ δέρι μ' κ' ἐρροῦξεν ἀφ' αὐτοῦ
μαχαίρι ἐγλίστρησεν ἀπὸ τὸ χέρι μου κ' ἔπεσε κάτω)
Χαλδ. Συνών. *γλιστρώ*, *ξεφεύγω*. 6) Μόλις προ-
βάλλω μακρόθεν ἐρχόμενος Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ. Σταυρ.
Τραπ. Χαλδ. κ. α.): *Ἐβούρτζιξεν* αὐτὸ σὸ ρακάν' ἀπ' αὐ-
(ἐπρόβαλεν ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου) Ἱμερ. *Ἐβούρ-*
τσίξεν ὁ ἦλεν (=ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος) Σταυρ. || Ἄσμη.

Χριστέ μου, κὶ ἄς ἐβούρτσειν κἀνένας καβαλλάρης!
τὸν λόγον αὐτὸς κ' ἐπλέρωσεν, φουρτσίζει καβαλλάρης
Κερασ.

βουρτσισαῖ ἡ, Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βουρτσίζω*.

Βουρτσισαῖ 1, ὁ ἰδ.

βούρτσισμα τό, κοιν. *βούρτσισμαν* Πόντ. (Τραπ.
κ. α.) *βούρτσιαγμαν* Πόντ. (Σταυρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βουρτσίζω*.

1) Ἡ πρᾶξις τοῦ βουρτσίσματος, ὁ καθαρισμὸς διὰ
τῆς βούρτσας κοιν.: Τὸ βούρτσισμα τῶν φορεμάτων κοιν.

2) Ὀλίσθησις, γλίστρημα Πόντ. (Σταυρ.) 3) Πα-
ρουσίασις, ἐμφάνισις Πόντ. (Σταυρ.): *Ἀσ' σὸ βούρτσιαγμα σ'*
ἐγνώρισα σε (ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν σὲ ἐγνώρισα).

βουρτσίστρα ἡ, ἀμάρτ. *βουρτσίστρα* Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βουρτσίζω*.

Γυνὴ ἐργαζομένη εἰς τὸ βούρτσισμα καννάβης: Ἄσμη.
Κ' ἡ πεθ-θερά της δούλιστα κ' ἐκείνη ἡ ἰδγία βουρτσίστρα
ἐβάλεν τὴν κ' ἐβρούτσειν πὺν τὸ πρῶι ὡς τὸ βράδυ.

βουρτσίτσα ἡ, σύνηθ.

Ἰποκορ. τοῦ οὐς. *βούρτσα* διὰ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -ίτσα.

Βουρτσάκι 1, ὁ ἰδ., σύνηθ.: Τὰ ἔφαε πρὸς τὰ δόντια
της τρῖψε τρῖψε μὲ τὴ βουρτσίτσα.

βουρτσόξυλο τό, Λευκ.—Λεξ. Αἰν. Βλαστ. 287 Δη-
μητρ. *βουρτσόξ'λου* Θεσσ. (Δερελ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρ-
τοτ. Λεπεν.) *βουρτσόξυλο* Ἡπ. (Πρέβ.)

Ἐκ τῶν οὐς. *βούρτσα* καὶ *ξύλο*.

1) Ξύλον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου προσαρμόζεται ἡ
βούρτσα Λεξ. Δημητρ. 2) Ξύλον μὲ δίσκον τρυπητὸν
προσηρμοσμένον κατὰ τὸ ἓνα ἄκρον, διὰ τοῦ ὁποίου
κτυποῦν ἐντὸς εἰδικοῦ δοχείου τὸ γάλα πρὸς ἐξαγωγήν
τοῦ βουτύρου ἐνθ' ἄν.: Τοῦ γάλα τοῦ κουπανᾶν 'ς τὴ
βούρτσα μὲ τὸν βουρτσόξ'λου Αἰτωλ. Συνών. *βούρτσα* 4.

* **βουρτσόπουλλον** τό, φουρτσόπον Πόντ. (Τραπ.)

Ἰποκορ. τοῦ οὐς. *βούρτσα* διὰ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -πουλλον, δι' ἣν ἰδ. -πουλλος.

Βουρτσί 3, ὁ ἰδ.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

βουρτσόσκοινο τό, ἀμάρτ. *βουρτσόσκοινο* Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὐς. *βούρτσα* καὶ *σκοινί*.

Κατὰ πληθ., σχοινία τὰ ὁποῖα δένονται εἰς τὸ ροδάνι.

βοῦς ὁ, Θάσ. Θήρ. Ἰκαρ. Κάμπ. (Ἑλυμπ. κ. α.)
Κύπρ. Ρόδ. Σύμ. Τήλ. Χίος (Καρδάμ. κ. α.) *βοῦ* Τσα-
κων. *βὸς* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *βούα* Καλαβρ. (Μπόβ.)
βοῦς ἡ, Χίος *βούα* ἡ, Καλαβρ. (Μπόβ.)

Τὸ ἀρχ. οὐς. *βοῦς*.

Τὸ ζῷον βόει 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Φρ. *Δίκερος εἶναι*
ὁ βὸς, ἕνας εἶναι ὁ Θεὸς Ἀπύρανθ. Καματερεῖ βοῦ (ἐπὶ
ἀόκνων) Τσακων. *Θαρεῖ πῶς τοῦ φαγαν τὸν βοῦν του* (ἐπὶ
τοῦ λίαν ἐχθρικοῦ διακειμένου) Κάμπ. *Ἐχει τὸν βοῦν*
μέσα της (ἐπὶ κακῆς καὶ διεφθαρμένης γυναικὸς) Ρόδ.
|| Παροιμ. *Κατὰ τὸν ἄντραν τὸ σπαθί, κατὰ τὸν βοῦν*
τ' ἀλέτρι (ὅτι τὰ πάντα πρέπει νὰ εἶναι σύμμετρα καὶ ἀνά-
λογα) Κάμπ. *Ὁ βοῦς ἂν ἐν ἐλόνευκεν κὶ ὁ νεὸς ἂν ἐν*
ἐθέριξεν κ' ἡ κόρη ἂν ἐν ἐγέννα, ποτ-τέ τους ἐν ἐγέναν.
Κύπρ. *Ἐγύριον ὁ γάδαρος νὰ πῇ τὸν βοῦ χειλάτσο* (ἐπὶ
τῶν ἐπιρριπτόντων εἰς τοὺς ἄλλους τὰ ἴδια αὐτῶν ἐλατ-
τώματα) Τήλ. *Ἀναγιάτσε ὁ βοῦ τὸν ὄνε τζαὶ νὶ ἐπέτσε*
χειλαρᾶ (περιέπαιξεν ὁ βοῦς τὸν ὄνον καὶ τὸν εἶπε χει-
λαρᾶ, συνών. τῇ προηγουμένῃ) Τσακων. *Ἄλλα 'χω γώ,*
τὸ βοῦ γυρεύω (ἐπὶ τῶν ἐμμενόντων εἰς τὴν ἐπίτευξιν
τοῦ σκοποῦ των) Κάμπ. *Ὅλον τὸν βοῦν ἐφάγαμεν κ' εἰς τὴν*
οὐραν' ποστάσαμεν (ἐπὶ τοῦ ἐπιτελέσαντος τὸ μέγιστον
τοῦ ἔργου, ἀποκάμνοντος δὲ περὶ τὸ τέλος) Ρόδ. *Εἶσε*
μαῦρο βοῦ; — *Μῆτ' ἄσπρο μῆτε μαῦρο* (ὅτι δὲν πρέπει νὰ
ἀναμειγνύεται τις εἰς ξέναν ὑποθέσεις μαρτυρῶν τι αὐτόθι.
|| Γνωμ. *Ἀν τὰ Φῶτα φωτεινὰ καὶ τὰ Λαμπρὰ εἴν' σκο-*
τεινὰ, χαρὰ 'ς τὸν βοῦν καὶ τὸ ζευγᾶ Θήρ. || Αἰνιγμ. *Ἐνας*
βοῦς γονατιστὸς καὶ τὸ στόμαν' ἀνοικτὸν (ὁ κλίβανος) Κύπρ.
Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Θάσ. Σέριφ.

βουσβουστέρα, ἰδ. *βουζβουστέρα*.

βουστάσιο τό, λόγ. σύνηθ. *βουστάσι* Λεξ. Βλαστ. 286.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐς. *βουστάσιον*.

Στάβλος ἀγελάδων.

βούστομα τό, Σκυρ. Χίος — Λεξ. Βλαστ. 296 Δη-
μητρ. *βόστομα* Χίος

Ἐκ τῶν οὐς. *βοῦς* καὶ *στόμα*.

Πλέγμα σακκοειδὲς τιθέμενον περὶ τὸ ρύγχος βοῶν
καὶ ἄλλων φορηγῶν ζώων κατὰ τὸν θερισμὸν καὶ τὸ
ἀλώνισμα διὰ νὰ μὴ τρώγουν τοὺς καρπούς, κημὸς. Συ-
νών. *βοζδόστομα* 2, *βουστομίδα*, *μουρίστρα*, *μού-*
ριστρο.

βουστομίδα ἡ, Κρήτ. *βοστομίδα* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐς. *βούστομα* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ίδα.

Βούστομα, ὁ ἰδ.

βούστροφο τό, Ἡπ. (Χιμάρ.) Κέρκ. *βούστριφο* Κέρκ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. *βούστροφος* = ὁ ὑπὸ βοῶν ἡρο-
τριωμένος.

Μέρος γῆς ὅσον δύναται νὰ ἀρόσῃ ζεύγος βοῶν ἐν
μῇ ἡμέρᾳ. Συνών. *ζευγαρῶς*.

βουσινκεῖ ἡ, Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ.
βουσ'κεῖ Κεφαλλ.—Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. *βο-*
σινκεῖ Ἀμοργ. *βουσ'κεῖ* Τήν. *γουσ'κεῖ* Λεξ. Δημητρ.
(λ. *βουσινκεῖ*) *ἀβουσ'κεῖ* Ἰμβρ. *ἀβουσινκεῖ* Κάλυμν. Κῶς
Χίος.

ΤΟΜ. Δ' — 12

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ